

Jean BASTIAENS

Commentator van de zondagslezingen

Drie jaar lang schreef Kris DEPOORTERE voor Kerk & leven de commentaren bij de zondagse Schriftlezingen. Daarmee voltooide hij de ABC-cyclus. De eerste zondag van de advent volgt Jean BASTIAENS hem op. BASTIAENS is directeur van het Bijbelhuis Zevenkerken en van de Bijbeldienst van het bisdom Brugge. Welke affiniteit heeft hij met de Bijbel en hoe kijkt hij tegen zijn nieuwe opdracht aan?

‘Alles wat je in je leven kunt meemaken, staat in de Bijbel’

Bert CLAERHOUT

Jean BASTIAENS is 54 en geboren in Maastricht. Hij studeerde theologie in Amsterdam en behaalde een doctoraat aan de universiteit van Tilburg. Zijn vrouw komt uit Antwerpen, zijn twee adoptiekinderen uit Chili. BASTIAENS werkte mee aan de Nieuwe Bijbelvertaling en was een tijdlang verantwoordelijk voor de vorming in het vicariaat Vlaams-Brabant-Mechelen. Sinds zijn overstap naar het Bijbelhuis Zevenkerken woont hij in de Brugge binnenstad.

–In uw leven is uw passie voor Bijbel en geloof een constante.

In het middelbaar onderwijs was ik al met geloof en contemplatie bezig, en tegelijk actief in de derdewereldbeweging. Het een vloeide voort uit het ander. Niet toevallig dus dat ik theologie ging studeren. Na het Tweede Vaticaans Concilie bleven er in Nederland maar vijf katholieke hogescholen over. Dat paste in het *aggiornamento*: weg van het platteland om in het hart van de maatschappij, de stad dus, gelovigen en priesters te vormen. Alle bekende jezuïeten uit Maastricht trokken in die tijd naar Amsterdam. Vandaar dat ook ik voor Amsterdam koos.

–Heeft die vorming u getekend?

Zeker. De ommekeer in de relatie tussen joden en christenen leidde na het Tweede Vaticaans Concilie tot de herontdekking van de joodse wortels van het christendom. De Amsterdamse School leverde daarbij baanbrekend werk. Ook voor mij ging een nieuwe wereld open.

Gerennomeerde professoren zoals Han Renckens en Yehuda Aschkenasy leerden me het Nieuwe Testament en de figuur van Jezus bekijken tegen hun joodse achtergrond. De band tussen het Oude en het Nieuwe Testament liet me sindsdien nooit meer los. Dat zal ook uit mijn bijdragen in Kerk & leven blijken. Wie het Nieuwe Testament leest zonder de link met het Oude Testament, mist veel. Hij loopt ook het gevaar te gaan zweven.

Het Oude Testament is het boek bij uitstek over mislukking en de hardnekkige hoop op een nieuwe toekomst, over klacht, strijd en de intrigerende kwestie van de godsvraag. Daardoor brengt het ons dicht bij de werkelijkheid. Ik vind overigens dat onze vieringen onvoldoende de band tussen de drie lezingen benadrukken. Ook de tweede lezing moet de plaats krijgen die

Bastiaens: „Wie het Nieuwe Testament leest zonder de link met het Oude, gaat makkelijker zweven.” © Violet Corbett Brock

ze verdient. De teksten van Paulus zijn de oudste documenten, ze leren ons hoe de opbouw van de eerste christelijke gemeenschappen verliep. We kunnen er veel van opsteken.

–Na uw studies in Amsterdam verbleef u een halfjaar in Indonesië. Waarom?

Ik deed er onderzoek naar de situatie van de Kerk in Java. Hoe beleven de christenen daar hun geloof te midden van de islam en de boeddhistische invloeden van weleer?

„In onze vieringen benadrukken wij doorgaans onvoldoende de band tussen de drie lezingen”

Het was boeiend het engagement binnen zo'n jonge Kerk te mogen delen. Ik leerde er dat de huidige ontwikkelingen bij ons niet universeel zijn, maar sterk verbonden blijven met onze westerse geschiedenis.

Terug in Nederland werkte ik als parochiaal vormingswerker en ook deeltijds aan de universiteit van Tilburg, waar ik mijn doctoraat behaalde met een proef-

schrift over de lijdende knecht in Jesaja 53. Ik volgde ook twee jaar noviciaat bij de jezuïeten in Brussel. Een boeiende ervaring, al besloot ik later dat het leven in zo'n gemeenschap niets voor mij was. Daarna doceerde ik Oud en Nieuw Testament aan het grootseminarie van Den Bosch en werkte ik mee aan de Nieuwe Bijbelvertaling. Dat vertaalproject duurde tot 2004. Het waren tien intense jaren van studie: kritisch lezen, herlezen, discussiëren, herwerken.

–Inmiddels was u gehuwd en woonde u in Vlaanderen.

Precies en zo kwam ik hier na 2004 terecht in het christelijke vormingswerk. Onder mgr. De Bie, de hulpbisschop van kardinaal Danneels, was ik verantwoordelijk voor de vorming in het vicariaat Vlaams-Brabant-Mechelen. Toen mgr. De Bie ontslag nam, trad het hele team af en vond ik een nieuwe stek in Brugge.

–Een mooie uitdaging toch, het Bijbelhuis?

In mei 2012 bestaat het vijf jaar, de basis is gelegd. Het Bijbelhuis is geen verzameling van oude boeken in stoffige glazen kasten. Het concept is veeleer uitnodigend. De bezoeker wandelt als het ware door een tuin vol zintuiglijke impressies. Het is een combinatie van zien, ervaren, proeven en

genieten, en dat door middel van een interactief gebeuren waarbij uiteraard de Bijbel centraal staat. Al wie hier komt – jong en oud, gelovig en niet-gelovig – is aange-naam verrast.

–Toch blijft het Bijbelhuis buiten het bisdom Brugge onvoldoende bekend. Doet u daar wat aan?

Momenteel werken we met een extern bureau aan een communicatieplan. We ontwikkelen ook nieuwe initiatieven zoals conferenties en tekstlezingen om de grote mediazaal beter te benutten. Een bijkomende troef is de locatie. Die is uitstekend geschikt voor een abdijbezoek en een boswandeling. De drie B's komen hier samen: Bijbel, Benedictus, Beleving.

–U geeft ook les aan het seminarie van Brugge en daarbovenop komen nu de Schriftcommentaren voor Kerk & leven. Hoe kijkt u naar die opdracht?

Met veel enthousiasme. De Bijbel is voor mij een grote schatkamer. Alles wat je in je leven kunt meemaken – van liefde en erotiek, over lijden, tot politiek – staat erin. Als commentator van de zondagslezingen is het mijn opdracht die schatkamer voor een zo ruim mogelijk publiek toegankelijk te maken.